

Dags för språkval!

Skolverket

ابحرم

Привет!

¡Hola!

Ciao!

你好

Den här broschyren
kan beställas från:
Fritzes kundservice
106 47 Stockholm
tel: 08-690 95 76
fax: 08-690 95 50
e-post: skolverket@fritzes.se

ISBN

Beställningsnummer: 13 1333

Grafisk form: AB Typoform

Omslagsfoto: Thinkstock

Foto inlaga: s 3 Matton Collection/Johnér, s 4 Thinkstock, Kimmo
Metsaranta/Folio, Image Source/Getty Images, s 6 William87/
IBL, Per Magnus Persson/Johnér, Susanne Björkman/Folio,
s 9 Thinkstock, Thinkstock, Image Source/Johnér, Thinkstock.

Illustrationer: AB Typoform

Tryck: Edita Västra Aros AB, 2013

Upplaga: 100 000

språk
är kul!

Nu är det dags att göra ditt första språkval

Du kan välja mellan minst två av språken franska, spanska eller tyska. Kanske finns det på din skola fler språk som du kan välja. Ta reda på vilka språk som din skola erbjuder!

Språk är roligt

Det är roligt att kunna många språk. Du kan få vänner i många andra länder, bland annat genom internet, och du kan förstå vad de säger i utländska filmer. När du är utomlands får du lättare att klara av olika situationer och du kan upptäcka saker du skulle ha missat annars. Det finns också många i Sverige som talar olika språk.

Språk för framtiden

Du har större chans att komma in på den utbildning du vill om du läser språk. Betygen i moderna språk räknas högre än andra betyg. Du förbättrar också dina möjligheter att i framtiden få ett jobb som du tycker är verkligt intressant. Många ungdomar åker utomlands ett tag och jobbar. I framtiden kommer man antagligen att behöva kunna fler språk än engelska om man vill få vissa jobb.

Språk för fred

Om vi kan fler språk har vi lättare att förstå andra människor och slipper sådana missförstånd som beror på att vi inte kan prata med varandra. Språkkunskaper kan alltså vara bra för att undvika konflikter och kanske till och med krig. Europarådet och EU har som mål att vi som bor i Europa förutom vårt modersmål ska kunna minst två språk till.

Högre meritvärde med språkbetyg

Ett betyg i moderna språk ger en så kallad meritpoäng. När du ska söka till gymnasiet kommer dina bokstavs-betyg att räknas om till siffror (ett meritvärde som är summan av dina betyg). Meritpoängen för moderna språk läggs till ditt meritvärde som då blir högre. Det här kan öka dina chanser att komma in på den gymnasieutbildning du vill gå. Betygen i moderna språk från gymnasieskolan är av samma anledning viktiga om du vill studera vidare på universitetet eller högskolan, särskilt om du vill gå en utbildning som många söker till.

Ett exempel!

Om du har C i alla ämnen får du ett meritvärde på 16×15 poäng = 240 poäng. Om du dessutom har ett C i, till exempel, franska får du lägga till 15 till dina tidigare 240. Då får du ett meritvärde på 255 poäng.

Bokstavs-betyg

Siffravärde

så här
översätter
du dina
bokstavs-betyg

Det här kommer du att lära dig

Under språklektionerna kommer du att få öva på att lyssna, läsa, tala, samtala och skriva på det nya språket. Det kan vara att du pratar om dig själv, dina och andras intressen, olika personer, platser du besökt och olika händelser. Eller att du kan vara med och diskutera vad du känner och tycker om vissa saker.

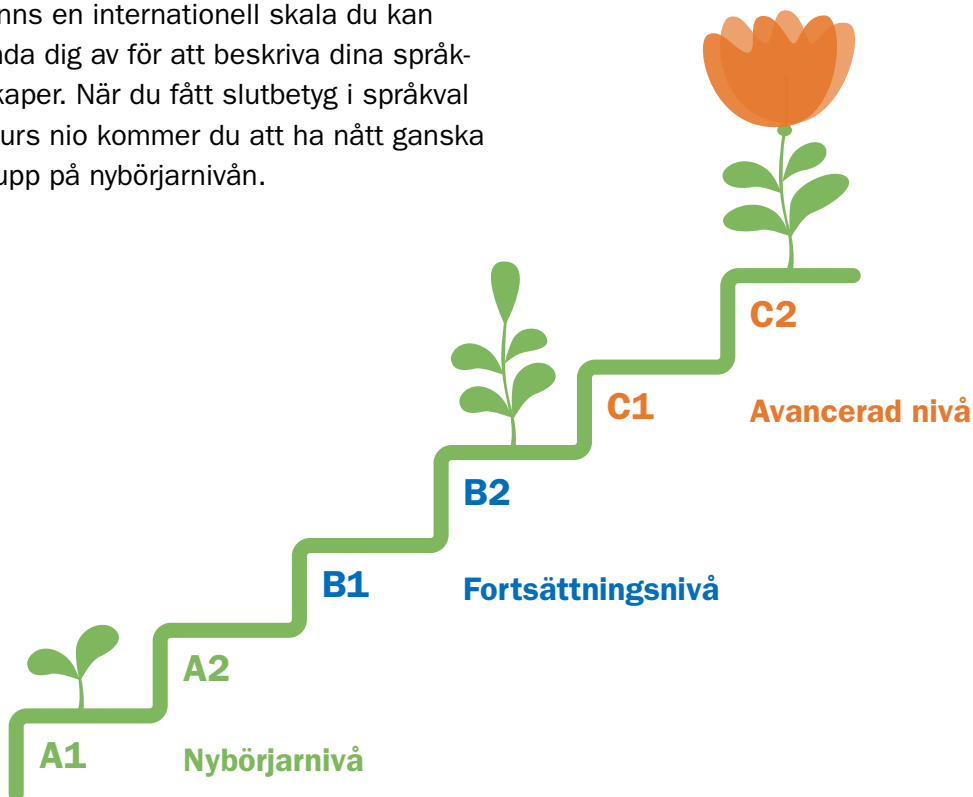
När du slutar nian kommer du att kunna klara dig med språket i många situationer, till exempel i en affär eller när du träffar nya vänner som talar språket. Du kommer också att veta en hel del om hur människor som talar språket lever och tänker och vad som är lika och olika jämfört med hemma.

Det tar tid att lära sig ett nytt språk och du kommer att behöva jobba en del. Du kommer förmodligen inte att kunna det nya språket lika bra som du kan engelska, som du har läst längre. Men har man redan lärt sig ett språk är det lättare att lära sig fler.

Det är bättre att
kunna tala och förstå
ett språk lite grann
än inte alls.

Språkskalan visar vad du kan

Det finns en internationell skala du kan använda dig av för att beskriva dina språkfärdigheter. När du fått slutbetyg i språkval i årskurs nio kommer du att ha nått ganska högt upp på nybörjarnivån.

Vilka språk kan du välja?

På alla skolor kan man välja mellan minst två språk, men oftast finns det fler. Din skola informerar om vilka språk som du kan välja mellan.

Franska

De flesta som bor i Frankrike men också många som bor i Schweiz, Luxemburg, Belgien och den kanadensiska delstaten Québec har franska som modersmål. I ett flertal länder där invånarna talar olika språk använder man franska som ett gemensamt språk, till exempel i Kamerun, Tunisien och Senegal. Sammanlagt har minst 220 miljoner människor franska som modersmål eller andraspråk.

Spanska

Spanska talas, förutom i Spanien, i stora delar av Syd-, Mellan- och Nordamerika. Exempel på spansktalande länder är Mexiko, Argentina, Chile och Kuba. I USA är cirka 15 procent av befolkningen spansktalande. Sammanlagt finns långt över 400 miljoner människor som har spanska som modersmål eller andraspråk.

Tyska

Tyska är modersmål för cirka 100 miljoner människor. De bor framför allt i Tyskland, Österrike, Schweiz, Liechtenstein, Luxemburg, Belgien och Norditalien. Många som bor i andra europeiska länder kan också tala tyska. Tyskland ligger nära Sverige och våra länder har många kontakter.

Andra moderna språk

På vissa skolor kan du läsa andra språk än franska, spanska och tyska. Några exempel är ryska, italienska, japanska eller portugisiska. Kinesiska börjar bli allt vanligare eftersom vi börjar få mer kontakt med Kina. Kinesiska är det språk som talas av flest människor i världen.

Andra möjligheter för språkvalet

De här valen ger inga extra meritpoäng i ditt slutbetyg i nian.

Teckenspråk

Teckenspråk är förstaspråk för många döva och hörselskadade. Även hörande som har teckenspråkiga i sin närhet, till exempel hörande barn till döva och hörselskadade föräldrar, behöver kunna teckenspråket.

Modersmål

Om du har ett annat modersmål än svenska kan du välja det i stället för ett modernt språk. Undervisning i modersmål kan också erbjudas under annan tid i skolan.

Svenska eller svenska som andraspråk

Under språkvalslektionerna kan du också läsa svenska eller svenska som andraspråk. Du får inget särskilt betyg för det här språkvalet. Du får ett enda betyg i antingen svenska eller svenska som andraspråk.

Engelska

Du kan också välja att lära dig mer engelska under språkvalslektionerna. Du får inget särskilt betyg för det här språkvalet, du får ett enda betyg i engelska.

ÄVEN HÖRANDE
BEHÖVER KUNNA
TECKENSPRÅKET

Vad säger bestämmelserna?

SKOLFÖRORDNINGEN 9 KAP.

Språkval

5 § Enligt 10 kap. 4 § skollagen (2010:800) ska det finnas språkval. Huvudmannen ska som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Huvudmannen ska sträva efter att därutöver erbjuda andra språk som språkval.

6 § En elev får i stället för ett språk som erbjudits enligt 5 § välja något av följande språk som språkval:

- det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i,
- svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk,
- engelska, eller
- teckenspråk.

7 § Huvudmannen är inte skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval enligt 5 § andra stycket eller 6 § om färre än fem elever väljer språket. Detta gäller dock inte om det språk som avses i 6 § 1 är ett nationellt minoritetsspråk.

GYMNASIEFÖRORDNINGEN 7 KAP.

4 §

(träder i kraft 2014-01-01)

(...) För de sökande som fått betyg i moderna språk som språkval får meritvärdet beräknas på summan av betygsvärdena av detta betyg och de 16 bästa betygen i övrigt. Möjligheten att öka meritvärdet med värdet av ett betyg i moderna språk som språkval gäller även en sökande som gått förberedande dansarutbildning. (...)

Meritpoäng för moderna språk vid antagning till högre utbildning

För detaljerad information om meritpoäng vid antagning till universitet eller högskola se Universitets- och högskolerådets webbplats www.uhr.se

Skolverket

www.skolverket.se